

Ki-mit-tud az ételhulladékokról és azok keletkezésének csökkentése

Alapelvek: a diákok biztatása, hogy csökkentsék az élelmiszerhulladékot

Célcsoport: diákok, tanárok és az oktatási intézmény egyéb személyzete

Az otthonainkban keletkező hulladék csaknem fele biológiailag lebomló, amely nagyrészt a kidobott ételeinkből tevődik össze.

Az élelmiszer rendkívül fontos dolog az életünkben annak ellenére, hogy erre egyáltalán nem figyelünk a mindennapjaink során. A világon milliók éheznek, köztük gyerekek is, miközben mi a világ fejlettebb részén több élelmiszert veszünk, mint amit el tudnánk fogyasztani, melynek eredménye, hogy kukáink tele vannak maradékkal és felbontatlanul kidobott ételekkel.

Az étellel kapcsolatos rossz szokásainkon már egy kis odafigyeléssel is tudunk változtatni. Nehéz feladat változtatni az emberek viselkedésén, így az oktatásnak már az iskolai évek legelején meg kell kezdődnie e téren. Kulcsfontosságú gyermekeinket megtanítani, hogy mindennapi döntéseik milyen hatással vannak a világra és környezetünkre.

Az alábbi akciónak három fázisa van. Legelőször is a diákoknak meg kell érteniük tanáraik segítségével a fogyasztói magatartásuk hatásait. A szükséges információk megszerzését követően a diákok poszterek és rajzok készítésének segítségével bemutatathatják, ők hogyan látják a helyzetet, alkotásaikkal cselekvésre ösztönözhetik társaikat. Végül, de nem utolsó sorban, olyan gyakorlatok kialakítása és alkalmazása szükséges, mellyel elérhető az élelmiszerhulladék mennyiségének csökkentése az oktatási intézményben.

Általános információk

hulladékcsökkentés

nehézségi
szint

Hulladékáramok

újrahasználat

környezeti
hatás

papír

csomagolás

újrahasznosítás

költségek

elektromos és
elektronikai

szerves

Célok

- ▶ A legfőbb cél az élelmiszerhulladékkal kapcsolatos környezettudatosság növelése.
- ▶ Megismerni, hogy a gyerekek, hogy érzékelik a problémát.
- ▶ Az élelmiszerhulladék csökkentése az iskolában a gyerekek segítségével.
- ▶ A gyermekek hazaviszik a jógyakorlatokat, mely pozitív hatással lesz családjuk szokásaira is.

Eszközök

Poszter készítés

- ▶ Mi ez az eszköz? A gyerekek posztereket készítenek az élelmiszerhulladékok csökkentésének fontosságáról.
- ▶ Hogy használható?
 - A poszterek informatívak és jól képesek illusztrálni a problémát, ahogy a célcsoport látja.
 - Tartalmazzák az akcióra való felhívást, oly módon, ahogy azt a célcsoport érzékeli.
- ▶ Mivel lehet mérhetővé tenni? Résztevők száma, elkészített poszterek száma.

Mindennapi eszközök az élelmiszerhulladék csökkentésére

- ▶ Mi ez az eszköz? A diákok kis csoportokban megvitathatják, hogy tudnák csökkenteni az élelmiszerhulladékot. A foglalkozás tanári vezetéssel zajlik, ahol összegyűjtik az ötleteket. Ezáltal a hulladékcsökkentési gyakorlatok széles tárházát tudják a csoportok összeállítani.
- ▶ Hogy használható?
 - A kiscsoportos foglalkozás a legjobb módja a gyerekek bevonására.
 - Még egy csoportok közti kisebb versenyt is lehet rendezni, hogy ki gyűjti össze a legtöbb ötletet.
 - A foglalkozás végén az ötleteket össze kell gyűjteni és mindet ismertetni kell a résztvevőkkel.
- ▶ Mivel lehet mérhetővé tenni? Összegyűjtött ötletek száma.

Az étel és élelmiszerhulladék csökkentése az oktatási intézményben

- ▶ Mi ez az eszköz? Miután megvitatták a csoportok, hogyan tudják csökkenteni a hulladékot, a Héten megkezdik az ötletek tesztelését.
- ▶ Hogy használható?
 - Arra ösztönözzük a diákokat, hogy csökkentsék az élelmiszerhulladékukat az iskolában.
 - A Hét végén az elért eredmények összesíthetők. Ehhez fontos, hogy külön kerüljenek gyűjtésre az élelmiszerhulladékok.
- ▶ Mivel lehet mérhetővé tenni? a megelőzött étel és élelmiszerhulladék mennyisége

Kommunikációs eszközök

Mindent az élelmiszerhulladékról

- ▶ Mi ez az eszköz? Ez egy tájékoztató anyag (prezentáció), amely tartalmazza a szükséges információkat a problémáról, melyet az élelmiszerhulladékok okoznak. Az anyagnak demonstratívnak kell lennie, ami megdöbbeníti az olvasót és sokkoló adatokat közöl.
- ▶ Hogy használható?
 - A ppt fájl megismerteti a tanárokat és a diákokat az élelmiszerhulladék okozta problémákkal.
 - Arra használható, hogy ráirányítsa a figyelmet a problémás területre.
- ▶ Mivel lehet mérhetővé tenni? Kiküldött anyagok száma

Az akció előkészítése: tervezés és előkészítés

Az akció előkészítésének legalább két hónappal kell megkezdődnie az akció bevezetése előtt.

- ▶ Töltsd le a „Mindent az élelmiszerhulladékról” információs anyagot, és kérdezz, ha valami nem világos!
- ▶ Határozd meg a megfelelő időzítést az akció különböző tevékenységeihez!
 - Az első és második fázist a hét előtt kell végrehajtani.
 - A Héten az ötletek tesztelésének kell megtörténnie.
- ▶ Tájékoztasd a diákokat és szüleiket is az akcióról!
- ▶ Találd ki, hogyan lehetne díjazni a legeredményesebb csapatot, ezzel is motiválva a részvételt.

Az akció végrehajtása

Egy héttel az Európai Hulladékcsökkentési Hét előtt:

- ▶ Az első vitanapot meg kell szervezni.
- ▶ Miután a diákok megismerkedtek az élelmiszerhulladék mennyiségi csökkentésének fontosságával, poszterek készítésébe foghatnak, mely által bemutathatják, hogy az elmondottak alapján ők hogyan érzékelik a problémát.
- ▶ Az elkészített posztereket ki kell helyezni a folyosókra, ezzel is emlékeztetve mindenkit az akcióra a Hét hátralevő részében.
- ▶ Ezt követően a csoportoknak ötleteket kell gyűjteni az élelmiszerhulladék csökkentésére vonatkozóan.
- ▶ Szervezz egy vitát az ötletekről, és jegyezzétek le a diákokkal közösen a kidolgozott ötleteket.
- ▶ Határozzátok meg az egy hét alatt az iskolában keletkezett étel és élelmiszerhulladék mennyiségét, melyet célszerű már az Európai Hulladékcsökkentési Hetet megelőző hét elejétől külön gyűjteni.

A Hét alatt:

- ▶ Kérd meg a csoportokat, hogy teszteljék a korábban összegyűjtött ötletet a étel és élelmiszerhulladék mennyiségének csökkentése érdekében.
- ▶ Kérd meg a diákokat, hogy gyűjtsék külön az ételhulladékot, biztosítva a kezdeti állapot könnyű mérhetőségét. A mérés fontos ahhoz, hogy megállapítsuk a Hét végén a hulladékcsökkentés mértékét. Célszerű fotókat is készíteni a megmért hulladékról.
- ▶ A Hét végén meg kell mérni a külön gyűjtött élelmiszerhulladékot, aminek elvileg kevesebbnek kell lennie, mint a kezdeti mennyiségnek. Célszerű fotókat is készíteni a megmért hulladékról.

Eredmények mérése

Az Európai Bizottság
támogatásával

A részvétel és a szemléletformálás mérése

- ▶ Résztevők száma (tanárok, diákok)
- ▶ Elkészített posztterek száma

A csökkentett hulladék mennyiségének becslése

- ▶ Az élelmiszerhulladék súlya a Hét előtt és után
- ▶ A különbség mértéke = megelőzött étel és élelmiszer hulladék mennyisége

További információk

▶ Tájékoztató anyagok

- Tippek az ételhulladék csökkentéshez: <http://szelektalok.hu/fokuszban-az-etelhulladek/>
- Élelmiszer hulladék és hatásai: <http://szelektalok.hu/fokuszban-az-etelhulladek/>
- www.hulladekcsokkenteshet.hu
- www.elelmiszerbank.hu
- eselytazetelnak.hu
- Receptek felesleges ételek felhasználásához: www.ewwr.eu/en/support/thematic-days-2014-stop-food-waste

▶ Korábbi, már megvalósított hasonló akció

- Élelmiszerhulladék felvilágosító kampány egy agrár kollégiumban (FR) 2013:
http://www.ewwr.eu/docs/case_studies/FR_Education_Trophees-SERD-2013_CSF.pdf
- « ...di meno in Meglio » Project (IT) 2012:
http://www.ewwr.eu/docs/case_studies/EWWR_2012_Case_studies_Administration_Italy.pdf
- Ensemble, réduisons nos déchets – Csökkentsünk együtt! (FR) 2012:
http://www.ewwr.eu/docs/case_studies/EWWR_2012_Case%20Studies_Educational_France1.pdf
- Új étrend az iskolákban, ami változást hoz (UK) 2010:
http://www.ewwr.eu/docs/case_studies/EWWR%202010_Case%20Study_Admin_Scotland.pdf
- Minimalizáld a hulladékot – Az élelmiszerhulladék megfelelő kezelése (SE) 2009:
http://www.ewwr.eu/docs/case_studies/EWWR_2009-case-studies_Business_Eurest_SV.pdf

▶ Európai Hulladékcsökkentési Hét: www.ewwr.eu contact@ewwr.eu

▶ Európai Hulladékcsökkentési Hét magyarországi koordinátorának elérhetősége:

- www.hulladekcsokkenteshet.hu
- ewwr@ohukft.hu
- www.szelektalok.hu

▶ Egyéb érintett szervezetek

- [Sustainable Restaurant Association](#)
- Urbact: [Sustainable Canteen Project](#)
- [Sustainable Canteens Brussels](#)
- [Food Waste Reduction Alliance](#)

▶ Érdekes linkek

- [SAVE FOOD initiative](#)

Az Európai Bizottság
támogatásával

- [Think.Eat.Save.](#)
- [Food and Agriculture Organization](#) (FAO)
- [Love Food Hate Waste](#)
- OECD [Food Chain Network](#)
- European Commission: [Stop Food Waste](#)
- [European Environment Agency](#) (EEA):
- [European Environmental Bureau](#) (EEB):
- Slow Food Movement: www.slowfood.com
- Too good to waste campaign: [tips for restaurants](#)
- [Ethical Eats](#)
- Council hall of Reus (Catalonia): EWWR action: [“Regala’t aigua”](#)
- Bruxelles Environnement (IBGE) : [Cantine durable](#)
- Unilever: [Wise Up Your Waste](#) (free APP)
- WRAP: [Food waste reduction in the hospitality and food service.](#)

Publikációk

- International Solid Waste Association (ISWA): [Food Waste As A Global Issue. From the perspective of municipal solid waste management.](#)
- Environmental Protection Agency (EPA) Ireland: [Less food waste, more profit.](#)
- Intertek/ rdc/ Brussels Environment/ EcoRes: [Réduction des déchets organiques du secteur HoReCa](#)
- SimplyFood/ Bruxelles Environnement/ Wallonie: [Guide pratique cantine durable](#)

